

הזיוף הגדול ביותר בהסטוריה

לפני כחדשיים ירד מאחת האניות שהגיעו לנמל חיפה יהודי בן 35, אחד מ-2500 העולים שבאו באותה אניה מפולין. האיש הזה הוא אחד הניצולים מקבוצה של מאה יהודים, שביצעו את הזיוף הגדול ביותר (וכנראה גם הממלחה ביותר) בהיסטוריה.

רק מתי מספר נמצאים כיום בעולם זיופים את הסוד הנדיר הזה, סוד של פרשה שהתחוללה בשנים 1943-1945. עד נפילת המשטר הנאצי - פרשת זיוף הכספים של מזינות זרות, שאיפשרו לגר-מניה הנאצית להציף את העולם במאות מיליונים לירות שטרלינג, דולארים אמריקאיים וכדומה.

מאת מיזיונים. שטרות כסף מזויף פים אלה אילצו לפני כשנה את ממשלות בריטניה ואמריקה להחליט על הוצאת כל הכספים שהיו מודפסים עד 1945 מתוך המחזור והחלפתם בשטרות חדשים. החלטה זו נתקבלה משום שכמעט אי אפשר להבין דול בין שטרות אמתיים ומזויפים ורק מומחים אחדים של הבנק אוף אינגלנד ושל האוצר האמריקאי מסוגלים לכך.

האיש, שהגיע עתה לארץ, הוא אחד המומחים אלה שנשארו היום בעולם אשר יודע את כל הסודות של הזיופים הללו והוא מסר דין וחשבון מדויק על כל הידוע לו לראשי המעבדות של משטרת ישראל.

בית חרושת תת קרקעי. בשנת 1943, כאשר נוסד בית החרושת היה בסך-סנהאון ליד ברלין, נשלחו סוכני הס. ס. למחנות ההשמדה כדי לבחור מבין הצעירים אנשים, אשר יתאימו לעבודות השונות בבית החרושת. היו דרושים חרטים, מדפיסים ועוד סוגי פועלים אך בעיקר אנשים בעלי יכולת ראייה טובה המסוגלים לעבוד בעלי כוונות משרדיות שונות. האנשים שנבחרו ממש לפני השלחם לכבשן, נשלחו לבית הבראה וקיבלו תנאי חיים מצוינים. דבר שלא יכלו להבין עד אשר הובאו למקום עבודתם.

היה זה בית חרושת שהשתרע על פני שטח עצום מתחת לפני הקרקע. המקום היה מוקף חומי תייל מחושמלים וחומת אבן גבוהה באופן שאנשים בחוץ לא יכלו לדעת מה נמצא בפנים. הוקמו שם המכוונות המשוכללות ביותר להדפסת כספים, אך לא השטרות והדפסו בהן.

הכסף האנגלי, למשל, היה מיוצר שם בצורה שהוא נעשה באנגליה, והיא שיטת יצור שמרנית, אותה שיטה שלפני כמה מאות שנים. השטרות היו נקבעים בידים משלשה צדדים - אילו הצד הרביעי היו גזורים אותו - הוא הסימן הסודי של היצור האנגלי, הידוע רק למומחים. מעבדות ענקיות לייצור נייר הקשור בתהליכים הכימיים היו מספקות את הנייר לשטרות הכסף לסוגי השונים. האנשים היו חיים שם בתנאים טובים למדי ואף מכשירי רדיו התקנו שם, בתנאי אחד - שלא יאזינו לתחנות חוץ. הגרמנים ידעו כי בריאותם והרשתות של אדם הנ ערובה לתפוקת העבודה שלו וטיבה.

המנהלים הגרמנים, כולם פציני ס. ס. גבוהים מאוד, לא היו מגלים לעובדים את האמת: כי סופם למות. אך הדבר היה ברור לכל, בזמן שמישהו מהעובדים חלה - והיו מקרים רבים כאלה - לא היו מעבירים אותו לבית חולים שמא ידבר שם

על הנעשה בבית החרושת. העובדים ידעו על כך היטב. האיש היה מקבל זריקה מידי רופא שהוזמן למקום תחת המסווה של הדאגה לבריאותו וזריקה זו היתה שמה קץ לחייו. פעם, כאשר העבירו את החולה לבית חולים כביכול, חשו חבריו, כי למעשה מונח על האלונקה אדם מת...

המוך האנגלי ליד סטאלין

הכספים היו בבית החרושת מחלקות לזיוף מסמכים, לרבות אלה של אנשי הריגול הסובייטי. הזיופים היו כה מדויקים, עד שהצבא הרוסי לא היה מסוגל להרגיש בכך. בין השאר היו גם מזיפים מיסמכים שונים למטרות התעמולה, כך למשל העתיקו בבית החרושת בול דואר אנגלי שעליו מודפסים המלך והמלכה, אלא במקום המלכה הודפס סטאלין ולמטה הוכנסה הכתבת "המלחמה הזאת היא מלחמה יהודית". הבול הזה הופץ בכל העולם כאילו הודפס באנגליה. והעתונות הגרמנית, שהביאה תמונות של הבולים הללו כ"ממכים אמנים" הפיצה את השקר, כי באנגליה הודפס בול כזה באופן רשמי והמונים בעולם האמינו, כי באנגליה משועבדת הילודים ולסטאלין. (אין ספק, כי אפילו עורכי העיתונים האמינו בכך...).

המקום הושמד לחלוטין

בשנת 1945, כאשר התקרבו הצבאות האמריקאיים למקום, החלו לפוצץ את בית החרושת על כל אנשיו. ואמנם נעשה הדבר בקפדנות רבה, לאחר שהושמדו בפנים כל המכוונות והמסמכים כדי לא להשאיר זכר, אלא שקר-בוצת אנשים, שהבינו את אשר עלול להתרחש, הצליחו להתחמק משם לאחר ששדדו שני שומרים גרמנים ליד השער בכסום של שטרות מזויפים. (לגרמנים בחוץ לא היה שמץ של ידיעה על הזיופים הללו). אחר כך הושמד המקום והריגול האמריקאי שלמד אחיכ על כל הפרשה לא יכול היה אפילו להעלות עקבות של ביהח"ר על אף החיפושים והבדיקות המרובות במקום החרובות...

ועכשיו. לכו לישון...

לאחר 19 יממות של עבודה מאומצת, קיבלו הש"כ 20 קצינים ושוטרים ממשטרת תל-אביב חופשה של כמה ימים. "לכו לנחם עציתם עבודה טובה", אמר להם יואב פלג, מפקד המש"טרה במחוז תל-אביב. והוא עצמו המשיך בעבודה, אף כי לא עצם עין בלילה החולף. "אחד עודנו חסר לנו, אך נשיגו עתה ביתר קלות..."

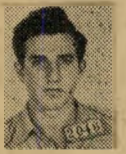
ה"אחד" הזה הוא יצחק מבורך, אחד מטובי המטפסים בצנורות העולם התחתון, הגמנה עם קבוצת יונגשטיין - פודמסקי, אותו בוקר, לפני עלות השחר, נכנעו למש"טרה בזה אחר זה שלמה ואברהם פודמסקי, משה יונגשטיין, מנחם פלישפן, רא-ר בן פלדמן וליאון פריימן. מבורך לא היה ביניהם. הבית הקטן והמוסווה שליד גשר הירקון על אדמות שיין מוניס, שימש מחד בוא לא רק לשירת הפושעים שברחו מ-בית המשפט לפני שלושה שבועות, אלא גם לחבריהם, שאף הם דרושים למשטרה מזה זמן רב. פלישפן, ופריימן באו למשטרה כאפתעה. כולם נושאי נשק, פרקו מעצמם את אקדחיהם בטרם יצאו החוצה כשידיהם מורמות. אפילו קציני המשטרה, שפקדו

על קבוצת השוטרים בת 50 איש, לא שערו שהעבודה תהיה כל כך "חלקה", על אף ההחלטה האיתנה להימנע משימוש בנשק ככל האפשר.

כמה שעות אחר כך, ב-עשרות תחנות משטרה בכל רחבי המדינה, שם נתקבלה ההודעה, העבירו היומנים קו אדום על פני תמונותיהם של ארבעה מחמשת הפושעים הדרושים למש"טרה. ההכרזה על מתן פרס של 500 ל"א היתה עוד אקטואלית, פרט למבורך. "אין דבר", אמרו השוטרים "אותו נשיג עתה יותר מה...".

"סידרתם אותנו..." כך חוסלה לעת עתה פרשת הבריחה הדרמטית של שלשה אנשים הדרושים למשטרה ומספר עוזריהם ושותפיהם, אשר כפי הנראה השתפו כולם בשחרורם מבית המשפט המחוזי. אם לדון את שני "המאמצים" באופן אובייקטיבי, הרי ששני הצדדים הוכיחו מדה רבה של כשרון. תחילה הכנופיה שאיר-גנה את הבריחה הנועזה מבית המשפט. אחר כך המשטרה, שהועמ"ד דה על הרגלים כדי לגלות את הפושעים. היתה זו מלחמה בין כמה מפקדי העולם התחתון לבין באי כוח ה"חוק. "סידרתם אותנו יפה מאוד", אמר אחד מהם לקציני הממונה, בשעה שהוב-או באויקים לחקירה. בחש"בון הסופי נמצא החוק...

א. פודמסקי

יונגשטיין, פודמסקי ומבורך נעצרו בחו"ד אגוסט בשעה שביקשו להתפרץ לזירתו של מר פרומצ'נקו, תעשין השוקולד, הנמצא כעת בחוץ-לארץ. קדם למעצרו קרב יריות עם המשטרה בשעות המוקדמות של הבוקר ב"חוצות תל-אביב. לכל אחד מהם "תיקים" אחרים מתקופות שונות. יונגשטיין מכוונה בפני חבריו ואנשי מעמדו "שליט יפו", הגם שיש כמה מתחרים לתואר הזה. פודמסקי, צעיר בימים, אחד מטובי החיילים של גדוד "מוריה", נידון עד כה למעלה מעשר פעמים ורק לפני כמה חודשים נתן לו שופט השלום הזדמנות לתקן את דרכו.

מ. יונגשטיין

אחיו של פודמסקי, שנמ"צא בין המשחררים, אף הוא בעל עבר ידוע למשטרה ו"הוא צעיר יודין ובעל השכ"ל. בשעתו עבד כפקיד ב-משרד האוצר, אך לא הסתפק כנראה במש-כורת ופעל בלילות ב"גביה" מסוג אחר מתושבי המדינה...

דגל בטבורוק. השלשה היו מעין גרעין ראשי לקבוצה בת שמונה אנשים, הדרושים לעתים תכופות מאד למשטרה. פודמסקי הבכור שימש כקצין מבצעים. יונגשטיין, המבוגר ביניהם, אדם בעל גוף אתלטי וקצר ראייה, יצא במשך השנה האחרונה פעמיים לחוץ לארץ, הגם שאיש אינו יודע כיצד עשה זאת בלי היתר יצי-אה...

חבריו יודעים לספר על הפטריוטיזם הכנה של יונגשטיין, כך למשל אירע ב-טבורוק, בזמן המלחמה העולמית, שיונג-שטיין, אשר היה חייל בחטיבה היהודית,

הוריד יום אחד מהתורן את הדגל הבריטי. נפשו חשקה מאד לראות את דגל ציון על התורן בטבורוק הנצורה. ואמנם הוא עשה כן ואף בא על ענישו. בהיותו בחוץ לארץ, כתב לאחד מקציני המשטרה בארץ כי הוא מתגעגע למולדת ולעשות לבשת כאן בכלא מאשר להתהלך חפשי ולעשות עסקים מצוינים בצרפת. ואמנם, זמן קצר אחרי כך חזר לישראל, ובקשתו נתגשמה. ועתה, לאחר המעצר, היא מתגשמת שנית...

מיבצע הטעיה

מספר 52 שנערכה על ידי שוטרים ובל-שים שפיטשו את הכנופיה. אולם הפעם היה למשטרה יסוד להאמין בסיכויים ה-טובים של הפעולה. בלילה הקודם, מדרוס ליופ, נתקלה קבוצת שוטרים בשני אנשי חשודים. התנהגותם של שני האנשים היתה חשודה, בעיקר מפני שפתחו מיד באש על השוטרים. החשד הראשון שעלה על דעת השוטרים היה, כמור"בן, כי השנים שייכים לקבוצת הבורחים ומציליהם, אך בגלל החושך לא יכלו לר-אות את פניהם. השוטרים חשבו שהי-חלה רדיפה דרמטית על פני סמטאות יפו. אחר כך נערכו חיפושים בפרדסים מדרום ליופ, אך ללא תוצאות.

פרנץ המציל

רק אז, כשניתחו את מאורעות הלילה, החלו השוטרים מאמינים כי המבצע נע-רך כדי להטעות את המשטרה ביחס למי קום הימצאה של הכנופיה. ואמנם בשעה שנעצרו כולם בבית הקטן מעבר לירקון נמצא ביניהם אחד שהורה אחר כך כי הוא היה בין אלה שפתחו באש על המש-טרה ליופ...

האחרת עולה ביוקר

בעוד שעשרות שוטרים ובלשים עסקו יום ולילה בחיפוש אחר מחבואם של שלו-שת האנשים, שברחו מבנין בית המשפט המחוזי בתל-אביב ושני מציליהם אירע בשבוע שעבר בתל אביב מקרה הבא להזכירנו פרשה דומה שהעסיקה את המש-טרה לפני חודשים מספר. אדם הובא בפני שופט שלום על מנת שיאריך את מעצרו. האיש הובא מבית החולים, מקום שם הוא שוכב למעלה מחודש. עתה, מהשוטב לו, הוארך מעצרו והוא הוחזר לכלא. ולמעשה, יכול היה אותו איש כיום לשבת בבית בתנאי שלא יעזבו בערבים...

לפני כמה חודשים הובא בפני אב בית הדין המחוזי בתל-אביב אדם בשם דניאל אליהו כשהמשטרה מבקשת צו לפי חוק מניעת פשעים, היינו פקודת מעצרי-בית בערבים. בקשה זו באה מצדה של המשטרה על סמך ידיעות שהיו בידה, כי האדם הוא פושע, אלא שחסרות לה הוכחות כדי לה-ביאו לדין על עבירה מסוימת. פקודת המ-עצר ניתנה והאיש הלך הביתה.

אולם מקץ שבועיים נראה האיש מסייר בגבליה בשעה מאוחרת בלילה. הלכו למח-רת שוטרים לביתו כדי לבדוק אם הוא נמצא בבית. האיש לא נמצא שם. הלכו למחרת ושוב לא מצאוהו. מאז נעלמו עק-בותיו. היה ברור כי אליהו מעדיף להשאר במחבתת ובלבד שיוכל לצאת בערבים. ועבר אחד נתקל משמר שוטרים באליהו בשכונת פלורנטיין. הוא נצטוו לעמוד אך סירב. המשטרה פתחה באש והאיש נפצע קשה. עתה, לאחר שעזב את בית החולים, יובא לדין באשמת אי מילוי התחייבות של מעצר בית, עבירה שבעבורה בלבד עלול הוא להשפט לששה חודשי מאסר...

